

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ФАНДРАЙЗИНГ І ГРАНТРАЙТИНГ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Магістр
<i>Спеціальність:</i>	Всі спеціальності
<i>Рік підготовки:</i>	2
<i>Семестр викладання:</i>	Осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

д.е.н. проф. Семененко Інна Максимівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

завідувач кафедри економіки і підприємництва

посада

semenenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+380505332100

телефон

Viber, telegram за
номером телефону

месенджер

509-А ГК

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Цей курс спрямований на надання здобувачам вищої освіти уявлення про методологію і способи підготовки і написання грантових заявок, формування у здобувачів вищої освіти знань з теорії і практики процесу написання грантових заявок і залучення ресурсів на реалізацію проєктів, та відповідних практичних навичок. Предметом курсу є діяльність з написання грантової заявки та вивчення найбільш простих та зручних способів залучення ресурсів на реалізацію проєктів.

Результати навчання:

В рамках курсу здобувач опанує теоретичні знання і практичні навички з пошуку фінансування, написання грантових заявок, складання бюджету, визначення зацікавлених сторін реалізації грантового проєкту, звітування за грантовим проєктом.

Знання: Здобувач отримає знання щодо сутності фандрайзингу і грантрайтингу, основних напрямів надання допомоги від міжнародних фондів, принципи складання грантової заявки, основні критерії відбору проєктів донорами.

Вміння: складати грантову заявку, шукати джерела коштів на реалізацію проєкту, складати прості бюджети проєктів, визначати зацікавлених сторін проєкту, формувати супровідні документи до грантової заявки.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання економіки та менеджменту. Вміння проводити прості розрахунки. Аналітичне і системне мислення.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є надання здобувачам вищої освіти уявлення про методологію і способи підготовки і написання грантових заявок, формування у здобувачів вищої освіти системи знань з теорії та практики процесу написання грантових заявок і залучення ресурсів на реалізацію проектів, та відповідних практичних навичок. Завдання дисципліни – розвинути вміння формувати проблеми і стратегії щодо їх вирішення; писати заявки на отримання грантових коштів; систематизувати знання щодо видів джерел фінансування і механізму роботи з ними; розвинути навички інструментів фандрайзингу; розвинути навички складання бюджету проекту.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

Структура курсу

Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу	денна 1/0/1 заочна 0,15/0/0,15	Визначення фандрайзингу. Принципи і основні поняття фандрайзингу. Завдання і напрямки діяльності фандрайзингу. Суб'єкти і об'єкти фандрайзингу. Участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності. Правила успішного і причини невдалого фандрайзингу.	Творче завдання – командна робота. Презентації. Обговорення.
Тема 2. Інструменти фандрайзингу	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Інструменти фандрайзингу. Методи організації пошуку ресурсів. Основні методи проведення фандрайзингу. Умови вибору методу фандрайзингу. Стратегія фандрайзингу.	Кейси. Презентація. Запрошення фахівців-практиків для обговорення питань фандрайзингу.
Тема 3. Сутність і основні поняття грантрайтингу	денна 1/0/1 заочна 0,15/0/0,15	Сутність поняття "грант". Класифікація грантів. Короткострокові і довгострокові проекти. Роль грантів у розвитку суспільства. Процес здобуття гранту. Ресурси для пошуку грантодавців.	Презентації. Мозковий штурм. Світове кафе.
Тема 4. Грантодавчі установи. Міжнародна технічна допомога. Основні напрями надання допомоги від міжнародних фондів	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Поняття грантодавця. Донори та способи взаємодії з ними. Класифікація донорів. Мотиви донорства. Вибір потенційних донорів. Основний цикл роботи з донорами. Визначення фонду. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Міжнародна технічна допомога.	Тести. Кейси. Презентації.
Тема 5. Написання грантової заявки: зміст концепції проектної пропозиції, принципи складання, критерії участі і відбору	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Заповнення грантової заявки. Назва проекту. Ідентифікація проблеми. Встановлення мети і завдань проекту. Опис проекту і його обґрунтування. Цільова аудиторія проекту і основні зацікавлені сторони. Комунікації і мережування.	Заповнення грантової заявки. Командна робота.
Тема 6. Супровідні документи до грантової заявки	денна 1/0/1 заочна 0,15/0/0,15	Супровідні документи і порядок їх заповнення. Складання резюме керівника проекту і виконавців. Листи підтримки. Мотиваційний і супровідний листи. Супровідні установчі документи.	Заповнення документів. Обговорення прикладів.
Тема 7. Ресурсне планування і складання бюджету проекту	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Ресурсне планування проекту. Складання бюджету проекту. Прийнятні і неприйнятні витрати. Співфінансування. Фінансовий звіт.	Складання бюджету. Кейс. Індивідуальна робота.
Тема 8. Аналіз зацікавлених в грантовому проекті сторін. Взаємодія проекту з ними. Ризики і чутливість до конфліктів	денна 1/0/1 заочна 0,15/0/0,15	Визначення зацікавлених в грантовому проекті сторін. Взаємодія проекту з ними. Матриця стейкхолдерів. Ризики і чутливість до конфліктів.	Кейси. Питання. Тести.

Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
Тема 9. Моніторинг та оцінювання ходу і результатів виконання проекту. Індикатори результатів і сталість проекту. Звітність за проектом	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Результати реалізації проекту. Моніторинг та оцінювання ходу і результатів виконання проекту. Звітність за проектом. Індикатори результатів і сталість проекту. Розвиток проекту після закінчення фінансування.	Кейси. Питання. Тести.

Рекомендована література

Основна література:

1. Демуз І. (2019). Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проєктів в Україні. Економічний вісник університету, (43), 12-20. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2019-43-12-20>
2. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” № 848-VIII від 26.11.2015 із змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19/>
3. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
4. Положення про Національний фонд досліджень України, затверджене Постановою КМУ № 528 від 04.07.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2018-%D0%BF#n23>
5. Сбруєв М.Г. Технології грантового супроводу науково-дослідних проєктів в університетах США. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 3 (47). С. 139–153.
6. Фандрейзинг і мобілізація ресурсів громад. Тренінг для представників ВІЛ-сервісних НУО. Посібник для тренера. 2009.
7. Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрайзинг. Навч. посіб. 2-е вид., з доопрац. та допов. К.: Алерта, 2015. 272 с.
8. Understanding Scholarships, Fellowships, Grants, And Loans / Scholarship search engine. URL: <http://www.collegescholarships.org/blog/2015/03/27/differences-between-scholarships-fellowships-grants-loans/>

Додаткова література

1. Бойченко В.С. Грантовая система поддержки науки: накопленный потенциал и направления развития // Инновации. 2016. №9 (215). С. 21-32.
2. Капица Л. М. Международный институт иностранной помощи // Вестник МГИМО. 2011. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mezhdunarodnyy-institut-inostrannoy-pomoschi>
3. Положення про Національний фонд досліджень України, затверджене Постановою КМУ № 528 від 04.07.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2018-%D0%BF#n23>
4. Порядок надання грантової підтримки наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету, затверджений Постановою КМУ №776 від 21.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776-2019-%D0%BF#n9>
5. Edwards S. Economic development and the effectiveness of foreign aid: a historical perspective. Working Paper / National Bureau of Economic Research. – 2014. – URL: nber.org/system/files/working_papers/w20685/w20685.pdf

Інформаційні ресурси.

1. Ресурсний центр ГУРТ. URL: <https://gurt.org.ua/>
2. Велика ідея. URL: <https://biggggidea.com/>
3. Громадський простір. URL: <https://www.prostir.ua/>
4. Український Форум Благодійників. URL: <https://ufb.org.ua/about-us/>

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle2.snu.edu.ua/>
2. Роздатковий матеріал.

3. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни "Грантрайтинг і фандрайзинг" (для здобувачів вищої освіти за спеціальностями 051 "Економіка", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність") / Уклад. : І. М. Семененко, Р. А. Галгаш, К. І. Серебряк. / Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 34 с.

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма навчання, осінній семестр

Завдання	Кількість балів
Презентація за темою курсу	5
Участь в обговореннях на лекції	5
Участь в командній роботі	10
Складання резюме і супровідних документів	10
Складання бюджету і пошук коштів	10
Використання інструментів Квітка лотосу і Дерево цілей	10
Виконання тестів	10
Складання мотиваційного листа	5
Завдання Визначення проблеми в громаді	5
Екзамен	30
Разом	100

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма навчання, осінній семестр

Активність, виконання та захист практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Іспит (тестування)	Сума
до 40	до 30	до 30	100

Здобувач денної/заочної форми навчання може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні сертифікату про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні бали за завдання.

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач має дотримуватись принципів академічної доброчесності. Плагіат є неприпустимим при виконанні завдань. Завдання із запозиченням без зазначення джерел не будуть оцінюватися.

Поведінка в аудиторії:

Учасників курсу мають:

- Бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять,
- Ввічливо і з повагою ставитися до інших учасників занять,
- Вчасно виконувати завдання і проходити контрольні заходи.

Допускається переміщення здобувачів по аудиторії.

Під час занять допускається пити чай/каву.